

Godkendelse af og tilsyn med den private pasningsordning i Aarhus Kommune

(Selvstændigt erhvervsdrivende)

April 2024

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Orientering om forskelle mellem private pasningsordninger og den kommunale dagpleje.....	4
1. Godkendelse af privat pasningsordning.....	4
1.1 De fysiske rammer	5
1.2 Den selvstændige børnepassers personlige og faglige kompetencer.....	6
1.2.1 Generelle krav til selvstændige børnepassere.....	6
1.2.2 Personlige og faglige kompetencer.....	7
1.2.3 Hjemlige forhold	7
1.3 Andre forhold.....	7
1.3.1 Husdyr i pasningsordningen	7
1.3.2 Sundheds- og sikkerhedsmæssige forhold	8
1.3.3 Øvrige forhold.....	8
1.4 Afgørelse om godkendelse	8
2. Tilsyn	9
2.2. Skærpet tilsyn	10
2.3 Pædagogisk vejledning.....	10
4. Ferie.....	10
5. Vikar	10
6. Ophør / ingen børn.....	11

Indledning

I Aarhus Kommune kan forældre som et alternativ til kommunalt, selvejende eller privat dagtilbud vælge at få deres barn passet i en privat pasningsordning efter [dagtilbudslovens](#) §§ 78, 79 og 81.

Aarhus Kommune er forpligtet til at godkende pasningsaftalerne og føre tilsyn med de private pasningsordninger.

Private pasningsordninger omfatter følgende:

- Selvstændigt erhvervsdrivende
- Ansatte af forældre

I det følgende beskrives godkendelses- og tilsynsopgaven med selvstændigt erhvervsdrivende pasningsordninger i Aarhus Kommune, som varetages af Pædagogik, Undervisning og Fritid i Børn og Unge.

Aarhus Kommune skal godkende aftaler om pasning af et barn/børn, hvis forældrene søger om tilskud til forældrebetalingen.

Den selvstændige børnepasser er selvstændigt erhvervsdrivende. Det vil sige, at vedkommende ikke er ansat af kommunen, jf. dagtilbudslovens kap. 19.

Det er den selvstændige børnepasser, der bestemmer hvilke børn, der skal modtages i pasningsordningen. Forældrebetalingen er baseret på en aftale mellem den selvstændige børnepasser og forældrene, der betaler direkte til den selvstændige børnepasser.

Private pasningsordninger skal i lighed med kommunale dagtilbud leve op til dagtilbudslovens generelle formålsbestemmelser med afsæt i bekendtgørelse om pædagogiske læringsmål og indholdet i den styrkede pædagogiske læreplan samt Aarhus Kommunes børne- og ungepolitik. I den forbindelse skal de arbejde med børnenes læring gennem trygge pædagogiske læringsmiljøer.

Kravet om at fremme børns læring gennem trygge læringsmiljøer gælder ikke fleksibel pasning, der indgår i kombinationstilbud.

Der kan i Aarhus Kommune ikke ydes tilskud til pasning af eget barn.

Orientering om forskelle mellem private pasningsordninger og den kommunale dagpleje

- Der er ikke garanti for pasning ved sygdom og lukkedage i private pasningsordninger
- Private pasningsordninger er ikke underlagt kravet om udarbejdelse af pædagogiske læreplaner
- Private pasningsordninger har metodefrihed, idet deres arbejde med pædagogiske læringsmiljøer skal stå mål med tilsvarende i kommunale dagtilbud
- Der stilles ikke krav om oprettelse af forældrebestyrelser i private pasningsordninger
- Selvstændige børnepassere er ikke omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven, herunder disses bestemmelser om tavshedspligt. Selvstændige børnepassere er omfattet af straffelovens regler om misbrug af stilling og injurier
- Private pasningsordninger anviser selv børn til deres pasning
- Pasningsaftalen kan opsiges af begge parter

1. Godkendelse af privat pasningsordning

Aarhus Kommune skal godkende pasningsordningen, når pasningsordningen er beliggende i kommunen.

Den private pasningsordning kan etableres i eget hjem, eller i andre egnede lokaler, og der kan gives tilladelse til pasning af op til fem specifikke børn, hvis betingelserne for godkendelsen er opfyldt.

De følgende bestemmelser gælder private pasningsordninger etableret i børnepassers private hjem eller i et andet hjemligt miljø.

Hvis pasningen derimod foregår i andre lokaler, er de i lovens forstand af institutionslignende karakter. Disse skal leve op til samme bygnings- og sikkerhedsmæssige krav som daginstitutioner.

Vurderingen af antal børn sker med baggrund i en samlet afvejning af den selvstændige børnepassers ressourcer, børnenes aldersfordeling, evt. børn med midlertidigt behov for øget pædagogisk opmærksomhed, antallet af børnepasserens egne børn samt de fysiske rammer i pasningsordningen.

Aarhus Kommune skal godkende den private pasningsordning med henblik på at sikre børnenes læring, trivsel, udvikling og demokratiske dannelse samt sikre, at forholdene i pasningsordningen er sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt forsvarlige.

Godkendelsen sker på baggrund af en individuel helhedsvurdering af:

- 1) De fysiske rammer hvor børnepasningen foregår
- 2) Den selvstændige børnepassers personlige og faglige kompetencer.

Herunder børnepasserens tilgang til at:

- sikre børnenes medbestemmelse, medansvar og forståelse for samt oplevelse med demokrati. Den private pasningsordning bidrager til at udvikle børns samhørighed med og integration i det danske samfund
- fremme børns trivsel, udvikling, læring og dannelse gennem trygge pædagogiske læringsmiljøer. Det pædagogiske læringsmiljø skal være til stede hele dagen; således ved modtagelse af barnet, under bleskiftet, ved frokosten og ved planlagte forløb. Det pædagogiske læringsmiljø skal blandt andet give barnet mulighed for at eksperimentere og bruge fantasien, lege forskellige og udviklende lege samt udvikle og bruge både emotionelle, sociale, kognitive, motoriske og sproglige kompetencer

Ved ønske om etablering af privat pasningsordning sendes en skriftlig ansøgning til puf@mbu.aarhus.dk, hvorefter der foretages et introduktionsbesøg ved den aspirerende private pasningsordning. Af ansøgningen bør følgende fremgå:

- Ansøger har sat sig ind i lovkravene, evt. gennem forudgående dialog med tilsynsførende
- Overvejelser om, hvordan ansøger vil arbejde med læringsmiljøer samt understøttelse af børnenes trivsel, dannelse, læring og udvikling
- At sikre børnene medbestemmelse, forståelse for og oplevelse med demokrati
- De overordnede mål for børnenes læring, trivsel, udvikling og dannelse

Den endelige godkendelse sker ved opfølgning på introduktionsbesøget med fokus på de aftalte ændringer i de fysiske rammer. Dette danner baggrund for den tilsynsførendes konkrete stillingtagen til, om ansøgeren kan godkendes.

1.1 De fysiske rammer

Ved godkendelsen vurderer den tilsynsførende de fysiske rammer indendørs og udendørs.

De fysiske rammer vurderes ud fra et pædagogisk-, sikkerheds- og hygiejnisk perspektiv.

Se evt. Sundhedsstyrelsens [Håndbog om hygiejne og miljø i dagtilbud](#) og [Små børns sikkerhed](#)

Det forudsættes, at den private børnepasser til enhver tid sikrer, at tilladelser fra øvrige myndigheder og evt. private aktører, fx udlejer, er indhentet, og at lovgivningen i det hele taget overholdes.

Der lægges vægt på følgende:

Ad 1) Fysiske rammer indendørs

- ☐ Pasningsordningen er indrettet i rammer godkendt til beboelse beliggende på maksimalt 1. sal. Det anbefales, at pasningsordningen ligger i rimelig nærhed af køkken og toiletfaciliteter og så vidt muligt indrettes i stueplan. Der skal være dagslys i lokalet.
- ☐ De fysiske rammer skal indrettes, så de indbyder til leg og læring.

- Området, hvor børnene opholder sig, skal være indrettet samt rumme muligheder for trygge læringsmiljøer.
- Børnepasningen skal som udgangspunkt ikke foregå i børnepasserens egne børns værelser.
- Garderobe (knage/kurve) eller lignende skal indrettes – gerne med informationstavle
- Puslefaciliteter skal indrettes på badeværelset eller i et separat rum. Det skal af hygiejniske årsager være adskilt fra områder, hvor børn leger eller spiser og være tilpas afskærmet mod indkig.
- Trapper og afsatser skal være afskærmede.
- Der skal være mulighed for at børn kan sove til middag.
- Brændeovn, komfur, elektriske hjælpemidler, skabe, skuffer, vinduer og døre skal børnesikres
- Kemikalier/rengøringsmidler, skarpe genstande mm. børnesikres i forhold til opbevaring
- Legetøj og inventar skal være tilpasset børnenes alder. Legetøjet skal have CE-mærkning, se evt. [Sikkerhedsstyrelsens folder 'Børns sikkerhed'](#)
- Der skal være installeret lovpligtigt HPFI-relæ.
- Der skal være opsat røgalarm(er) i pasningsordningen.
- Der skal være adgang til funktionsdygtig telefon

Ad 2) Fysiske rammer udendørs

- Legeredskaber (herunder gynges, rutsjebane, sandkasse og trampoliner) skal være sikrede, jfr. 'Generelle sikkerhedsregler udendørs for selvstændige børnepassere i Aarhus Kommune' på kommunens hjemmeside
- Indhegning af udeareal som benyttes til børnene jfr. 'Generelle sikkerhedsregler udendørs for selvstændige børnepassere i Aarhus Kommune' på kommunens hjemmeside
- Kældertrapper, lyskasser m.m. skal være afskærmede
- Vinduer og terrasse-/altandøre skal være børnesikrede
- Vandbassiner/kunstig sø/fiskedam og swimmingpool er ikke tilladt.
- I forhold til soppebassiner og badebassiner følger vi Børn og Unges regler og retningslinjer for børnemiljø (jf. Vejledning om dagtilbud m.v.), hvor det angives, at soppebassiner eller badebassiner ikke må bruges i institutioner/dagpleje - af hensyn til sundhed og hygiejne, og fordi risikoen for ulykker er reel.

1.2 Den selvstændige børnepassers personlige og faglige kompetencer

1.2.1 Generelle krav til selvstændige børnepassere

Der stilles krav om, at den selvstændige børnepasser:

- Skal være fyldt 17 år
- Skal have straffe- og børneattest uden forhold, der giver anledning til bekymring ift. pasning af børn

- Skal have gennemført et gyldigt førstehjælpskursus (førstehjælp for voksne med særligt ansvar for børn) á 7 timer. Kurset skal fornyes ved repetition hvert 2 år.
- Skal have arbejdstilladelse, hvis ansøgeren kommer fra et land beliggende uden for EU/EØS
- Har tilstrækkelige sprogkunderskaber til at kunne kommunikere med barnet på et niveau, der understøtter, at barnet kan udvikle sine danske sproglige kundskaber

1.2.2 Personlige og faglige kompetencer

Den selvstændige børnepassers personlige og faglige forudsætninger vurderes ud fra den skriftlige ansøgning samt en personlig samtale med ansøgeren, hvor der lægges vægt på følgende:

- Begrundelse for ønsket om etablering som selvstændig børnepasser
- Modenhed, ansvarlighed og imødekommenhed
- Kompetencer til at indgå i trygge og udviklende relationer med børn og sikre pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse
- Personlige og hjemlige forhold (herunder fysik, psykisk overskud, nærvær og kommunikation)
- Mål med pasningsordningen og det enkelte barn (herunder egne forventninger og normer i arbejdet med børn)
- Pædagogisk forståelse og viden, samt hvad ansøgeren kan tilbyde børnene i dagligdagen
- Kendskab til børns udvikling, læring og behov (trivsel, læringsmiljøer, kost, søvn, stimulering og individuelle behov)
- Forældresamarbejde – ansøgerens overvejelser mht. at sikre en god og tæt forældrekontakt

1.2.3 Hjemlige forhold

- Herunder familiens holdning til at være en del af en pasningsordning
- Udfordringer hvis familiemedlemmer bliver syge
- Hvordan hjemmet kan fungere samtidig med pasning af børn
- Straffe- og børneattest på ægtefælle/samlever og på hjemmeboende børn fra og med 15 år samt på personer med daglig gang i hjemmet, mens der passes børn (f.eks. rengøringshjælp)

1.3 Andre forhold

1.3.1 Husdyr i pasningsordningen

- Dyr (hund, kat m.v.) må ikke opholde sig sammen med børnene. Der skal sørges for, at børnene ikke har adgang til mad-, vand-skål eller kattebakker, og at hundens/kattens efterladenskaber i haven bliver fjernet. Adskilte udendørs områder til hunde anbefales.

1.3.2 Sundheds- og sikkerhedsmæssige forhold

- Der må ikke ryges i samvær med børnene eller i pasningsordningens lokaler.
- Særlig opmærksomhed på overholdelse af gældende retningslinjer for hygiejnemæssige forhold fra Sundhedsstyrelsens og Aarhus Kommune (vask af hænder, rengøring, mad mv.)
- Særlig opmærksomhed på temperatur omkring barnet, herunder i barnevognen udendørs, solbeskyttelse og lignende
- Særlig opmærksomhed på ikke at modtage syge børn, jf. gældende retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen og Aarhus Kommune
- Befordring sammen med børnene (bus, egen bil, ladcykel). Der stilles krav om tilladelse fra forældre.
- Ansøger skal besidde et gyldigt "førstehjælpskursus for voksne med særligt ansvar for børn á 7 timer.

1.3.3 Øvrige forhold

- Opmærksomhed på børn med særlige behov. Der kan hverken tildeles støtte i henhold til dagtilbudsloven eller behandlingsmæssig friplads til børn med særlige behov
- Offentliggørelse af fotos/optagelser (både i hjemmet og på f.eks. sociale medier) er omfattet af persondataforordningens regler. Det anbefales, at selvstændige børnepassere følger samme retningslinjer som de kommunale dagtilbud. Det anbefales, at evt. tilladelse fra forældre gives skriftligt.
- Den selvstændige børnepasser er ikke omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven, herunder disses bestemmelser om tavshedspligt. Den selvstændige børnepasser er omfattet af straffelovens bestemmelser om misbrug af stilling og injurier
- Den selvstændige børnepasser er omfattet af den udvidede underretningspligt i henhold til serviceloven. Det betyder, at den selvstændige børnepasser har pligt til at underrette de sociale myndigheder, hvis han/hun gennem sit arbejde får kendskab til eller grund til at antage, at et barn mistrives. Den selvstændige børnepasser skal herudover orientere den tilsynsførende
- Den selvstændige børnepasser kan oprette en hjemmeside med relevante informationer om den private pasningsordning, der kan linkes til fra kommunens hjemmeside. Betegnelsen 'privat pasningsordning' skal indgå i navnet på pasningsordningen og fremgå af eventuel e-mailadresse. Det skal desuden fremgå af hjemmesiden, at der er tale om en privat pasningsordning. Hjemmesiden skal, hvis der linkes til den fra Aarhus Kommunes hjemmeside, godkendes forud for offentliggørelse
- Det anbefales, at der udarbejdes en skriftlig aftale i form af en tillægskontrakt mellem forældre og den selvstændige børnepasser om praktiske forhold i hverdagen. Det kan f.eks. være kørselstilladelse, aftaler om ferie/sygdom samt brug af sociale medier.

1.4 Afgørelse om godkendelse

Ud fra introduktionsbesøget og det efterfølgende godkendelsesbesøg hos ansøgeren vurderer den tilsynsførende, om de fysiske krav til den private pasningsordning og krav til den selvstændige børnepassers personlige og faglige forudsætninger er opfyldt.

Den selvstændige børnepasser skal herudover:

- Give samtykke til indhentelse af straffe- og børneattest

- Sørge for, at ægtefælle/samlever, hjemmeboende børn fra og med 15 år samt evt. personer, der skal bistå med pasningen, giver samtykke til indhentelse af straffe- og børneattest
- Dokumentere arbejdstilladelse, hvis den selvstændige børnepasser kommer fra et land beliggende uden for EU/EØS

Ved godkendelse af en privat pasningsordning udstedes en skriftlig godkendelse, hvoraf følgende fremgår:

- Hvilken person godkendelsen er givet til
- Hvilke kriterier der ligger til grund for godkendelsen, herunder både de fysiske rammer og den selvstændige børnepassers personlige og faglige forudsætninger

Ved afslag

Afslag gives skriftligt med klagemulighed og fremsendes i e-Boks med angivelse af lovgrundlag og klagevejledning.

Børn og Unge (Pædagogik, Undervisning og Fritid) kan afvise at godkende en ansøger, hvis den tilsynsførende skønner, at pågældende efter en konkret vurdering ikke lever op til kommunens krav.

Ved ændringer af forholdene vedrørende godkendelsesgrundlaget orienterer den selvstændige børnepasser tilsynsførende. Det er fx ved:

- flytning af bopæl
- ændringer i straffe- eller børneattestmæssige forhold
- medlemmer i husstanden f.eks. hjemmeboende børn, der fylder 15 år
- de personlige forhold
- de fysiske rammer

Godkendelsen af hver enkelt pasningsaftale beror på en samlet afvejning af den private pasningsordnings ressourcer, antal børn, børnenes aldersfordeling, eventuelle børn med midlertidigt behov for øget pædagogisk opmærksomhed samt pasningsordningens fysiske rammer. Børnepasseren er altså godkendt til at passe specifikke børn og ikke et fast antal børn.

2. Tilsyn

I henhold til dagtilbudsloven har kommunen en tilsynsforpligtelse med de private pasningsordninger på niveau med tilsynet i de kommunale dagtilbud. Tilsynet gennemføres med afsæt i lovgivningen, diverse data samt en opfølgning fra godkendelsen eller tidligere tilsyn.

Det uvildige tilsyn skal sikre, at pasningen foregår i overensstemmelse med lovgivningen på dagtilbudsområdet. Pasningen skal understøtte børnenes trivsel, læring og udvikling samt foregå på hygiejnisk og sikkerhedsmæssig forsvarlig vis. Pasningen skal desuden sikre børnene medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati.

Den tilsynsførende fra Børn og Unge har til enhver tid mulighed for at aflægge både anmeldte

og uanmeldte tilsyn i den private pasningsordning. Den selvstændige børnepasser er forpligtet til at samarbejde med den tilsynsførende.

Den sikkerhedsmæssige del af tilsynet føres med udgangspunkt i godkendelsesgrundlaget, herunder om børnepasser kan fremvise et relevant førstehjælpsbevis, der er mindre end to år gammelt.

2.2. Skærpet tilsyn

I tilfælde hvor den tilsynsførende finder forhold, der giver anledning til bekymring eller alvorlig bekymring for børnenes trivsel, udvikling, læring eller dannelse, iværksættes et skærpet tilsyn. Det indebærer, at der hos den selvstændige børnepasser i en periode bliver ført hyppigere tilsyn. Ved alvorlig bekymring kræves en skriftlig handleplan af børnepasserne.

Den selvstændige børnepasser er i forbindelse med godkendelsen blevet orienteret om, at en godkendelse kan inddrages, hvis retningslinjer (jf. godkendelse og/eller tilsynsbesøg) ikke følges, og/eller at forhold i den private pasningsordning vurderes som uforsvarlige.

2.3 Pædagogisk vejledning

I forbindelse med godkendelse og tilsyn gives der både pædagogisk, sikkerheds- og sundhedsmæssig vejledning.

Ud over tilsynsbesøgene er der mulighed for løbende rådgivning til den selvstændige børnepasser via mail og telefonisk. F.eks. i forhold til bekymring for et barns trivsel, længerevarende sygdom og pædagogiske udfordringer.

Selvstændige børnepassere anbefales med afsæt i deres evt. konkrete faglige uddannelse at tage supplerende kurser, herunder f.eks. pædagogisk assistentuddannelse og pædagogiske læreplanskurser.

Børn og Unge tilrettelægger og afholder et årligt fyraftensmøde med de selvstændige børnepassere. Formålet med møderne er at give inspiration til arbejdet og formidle viden om relevante emner.

De selvstændige børnepassere kan kontakte den tilsynsførende ved spørgsmål af pædagogisk karakter samt Pladsanvisningen ved spørgsmål af administrativ/økonomisk karakter.

4. Ferie

Som udgangspunkt holder den private pasningsordning lukket, når den selvstændige børnepasser holder ferie. Aftaler om ferieafvikling (herunder antal dage) fremgår af pasningsaftalen.

5. Vikar

Som udgangspunkt skal den selvstændige børnepasser altid være til stede i hjemmet, når der passes børn i ordningen.

Hvis der sker noget akut, eks. hvis et barn kommer til skade, er det vigtigste at yde barnet hurtig hjælp. Her er det derfor tilladt at bede nærmeste voksne om at overtage ansvaret for de øvrige børn. Forældre skal informeres straks, så de har mulighed for at hente deres barn.

Den private pasningsordning har mulighed for at anvende vikar:

- I perioder af kortere varighed kan en godkendt vikar passe børnene, mens den selvstændige børnepasser er væk fra hjemmet (f.eks. i forbindelse med tandlægebesøg, fridage, kursus mv.) Det sker ud fra den konkrete aftale mellem den private pasningsordning og forældrene. Det forudsætter, at den tilsynsførende har godkendt den konkrete vikar.
- Er der tale om mere end én dags vikarbrug, skal den tilsynsførende orienteres om aftalen på forhånd

Godkendelse af en vikar forudsætter, at Børn og Unge modtager pågældende vikars børne- og straffeattest uden bekymrende anmærkninger, samt at vikaren kan fremvise dokumentation for gennemførelse af mindst fire timers kursus i "livreddende førstehjælp til børn". Det forudsættes desuden, at forældrene er indforstået med, at der bruges vikar i pasningsordningen. Tilladelsen skal fremgå af tillægskontrakten.

Hvis vikaren ikke har passet børn i den private pasningsordning i 1 år, skal der på ny ansøges om godkendelse som vikar.

Særligt i forbindelse med to selvstændige børnepasseres fælles børnepasning:

Det er den konkrete aftale mellem den selvstændige børnepasser og forældrene, der danner rammerne for, hvorvidt to selvstændige børnepassere med fællespasning kan vikariere for hinanden. Dog må en selvstændig børnepasser aldrig passe flere børn, end vedkommende er godkendt til (op til fem børn). Dette under hensyntagen til børnenes aldersmæssige sammensætning, så den selvstændige børnepasser fx ikke kommer til at stå med 4 – 5 børn under 1 år.

6. Ophør / ingen børn

Hvis en privat pasningsordning ikke har haft indskrevet børn i seks sammenhængende måneder, betragtes den som ophørt. Der vil i så fald på ny skulle ansøges om godkendelse.

Hvis en selvstændig børnepasser ønsker at ophøre med at passe børn, skal det meddeles den tilsynsførende skriftligt.

